

Cucullia mixta lorica Ronkay & Ronkay 1987 în fauna României (Lepidoptera: Noctuidae)

László RÁKOSY

Cucullia mixta lorica Ronkay & Ronkay 1987 in the Romanian fauna (Lepidoptera: Noctuidae)

Summary

Cucullia mixta lorica RONKAY & RONKAY is recorded for the first time from Romania. The main diagnostic characters, namely the male genitalia, as well as data on biology and distribution are given.

Material: 1♀, 16.VI.1995 Finațele Clujului, 450m.

Biotop: Exemplarul a fost colectat într-un biotop stepic din interiorul rezervației Finațele Clujului, la ora 22,40 la ecranul luminos, având ca sursă de lumină un bec cu vapori de mercur de 125 W. Fluturilele a fost colectat din zbor. În aceeași noapte, în același biotop au mai fost colectate și alte specii stepice interesante: *Conissania poelli ostrogovichi* DRAUDT, *Omphalophana antirrhinii* Hb., *Sideridis lampra* SCHAWEDRA, *Dyscia conspersaria* FAB., ș.a.

Descriere:

Anvergura aripilor anterioare: 40mm

Capul și toracele de culoare gri cu puțin amestec brun cu guler și tegulae întunecate.

Aripile anterioare cenușii, sunt acoperite și cu solzi mai întunecați. Striurile transversale foarte ondulate, sunt delimitate cu un cenușiu mai deschis decât fondul. Petele, reniformă și oclară, mult reduse, neclare, cenușii-gălbui, sunt acoperite cu solzi întunecați. Dunga sagitală de la baza aripii este foarte bine delimitată, gălbuie și ajunge cu vârful aproape sub pata oclară. Câmpul bazal și cel marginal extern sunt mai deschise decât partea mediană a aripii.

Aripile posterioare cenușii gălbui cu nervuri întunecate și o lunulă discocelulară bine conturată. Câmpul marginal este cenușiu-brun la mascul iar la femelă mai lat și mai întunecat.

Armătura genitală ♀ (fig.1) este caracteristică și nu poate fi confundată cu nici o altă specie din fauna României. Cea mai asemănătoare specie este *C. cemenelensis* BORSINI 1923, cunoscută numai din Alpii meridionali (Franța și Italia) și Spania (RONKAY & RONKAY 1987, 1994).

Răspândire: Element eurasiatic, *C. mixta* populează steele joase și biotopurile xeromontane din estul Europei și Asia centrală. Până în prezent au fost descrise următoarele subspecii (RONKAY & RONKAY 1994): *C. mixta lucida* RONKAY & RONKAY 1987, din partea rusească și chinezească a Turkestanului; *C. mixta lorica* RONKAY & RONKAY 1987, din partea centrală Ungariei; *C. mixta ronkay* HACKER & PINKER 1987, din munții înalți din nord-estul Turciei. În Europa subspecia nominală se cunoaște din Armenia, Siberia

occidentală și regiunea Issyk-Koul (RONKAY & RONKAY 1994) (Fig.2), iar *ssp.lorica* din Ungaria.

C.mixta lorica reprezintă un element stepic de origine central asiatică, ajuns în Europa prin extinderea stepii până în Cimpia Panonică. Populațiile menținute ocupă biotopuri insulare în centrul Ungariei și în Depresiunea Transilvaniei. În România specia trebuie căutată și la Saatu, zona Dejului și Gherlei, Cheile Turzii, Teiuș și Blaj. *C.mixta lorica* trebuie considerat ca un endemism panonic cu o mare valoare faunistică și zoogeografică.

Biologie: După frații RONKAY, diferitele populații de *C.mixta* ocupă habitate și au o ecologie diferită. Subspecia nominală are două generații (IV-V și VIII), adulții vizitează florile de *Acaccia*, *Scabiosa* și *Tamarix*, fiind rareori atrași de lumina artificială. Subspecia *lorica* are o singură generație (V-VI). Larva a fost recent descoperită și ilustrată (Ronkay & Ronkay 1994). După cei doi autori, larvele se hrănesc cu flori de *Aster*, preferând pe cele de *A.linosyris*, ajungând la maturitate la începutul lui septembrie.

Fig. 1. Armătura genitală ♀ la *Cucullia mixta lorica* RONKAY & RONKAY
16.VI.1995 Finațele Clujului, 450m (leg. L.Rákossy)

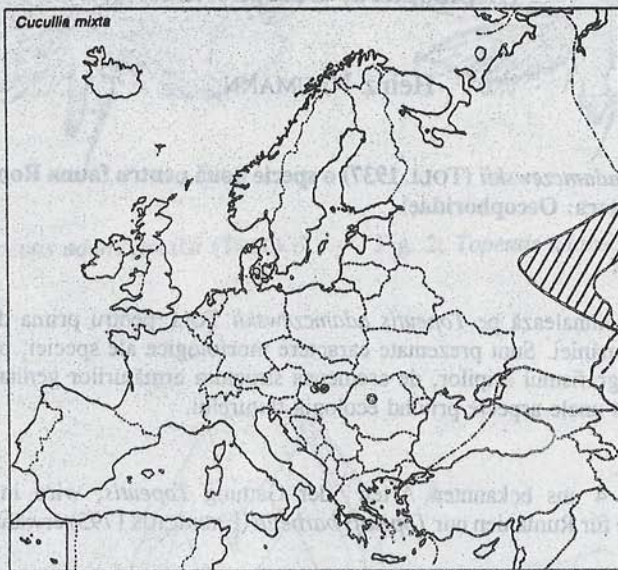

Fig.2. Distribuția lui *Cucullia mixta* FREYER în Europa (după RONKAY & RONKAY 1994) la care am adăugat semnalarea din România (o).

BIBLIOGRAFIE

- HACKER, H., PINKER, R. 1987. *Cucullia mixta ronkayi* n.ssp. aus der Osttürkei (Lepidoptera, Noctuidae). Z.Arbgem.Öst.Entomol. 38: 107-109.
- RONKAY, G., RONKAY, L. 1987. Taxonomic studies on the Palearctic Cucullinae. Part II (Lepidoptera: Noctuidae). Acta zool.hung. 33(3-4): 463-484.
- RONKAY, G., RONKAY, L. 1994. Cucullinae I. - Noctuidae Europaeae, 6, Sorø.

Lászlo RÁKOSY
 Institutul de Cercetări Biologice
 Republicii 48
 RO-3400 Cluj-Napoca